

Barem de notare – clasa a XII-a

Subiectul 1

Pe mulțimea $G = (1; \infty)$ se definește legea de compoziție $x \circ y = \sqrt[n]{x^n y^n - x^n - y^n + 2}$, unde n este un număr natural impar, $n \geq 3$.

a) Să se arate că $(G, \circ)$ este grup comutativ.

b) Să se determine numărul natural impar n , $n \geq 3$ pentru care $\underbrace{3^{\frac{1}{n}} \circ 3^{\frac{1}{n}} \circ \dots \circ 3^{\frac{1}{n}}}_{(n \text{ elemente})} = \sqrt[n]{129}$.

Barem

a) demonstrarea comutativității.....1p

demonstrarea asociativității.....1p

Se poate folosi forma $x \circ y = \sqrt[n]{(x^n - 1)(y^n - 1) + 1}$.

Determinarea elementului neutru $e = \sqrt[n]{2}$; $\sqrt[n]{2} \in (1; \infty)$ 1p

Se arată că pentru fiecare $x \in (1; \infty)$ există $x' = \sqrt[n]{1 + \frac{1}{x^n - 1}} \in (1; \infty)$ astfel încât $x \circ x' = \sqrt[n]{2} = x' \circ x$

.....1p

b) Se arată prin inducție matematică:

$\underbrace{x \circ x \circ \dots \circ x}_{(n \text{ elemente})} = \sqrt[n]{(x^n - 1)^n + 1}$, pentru orice $n \geq 3$ 1p

$\underbrace{3^{\frac{1}{n}} \circ 3^{\frac{1}{n}} \circ \dots \circ 3^{\frac{1}{n}}}_{(n \text{ elemente})} = \sqrt[n]{2^n + 1}$ 1p

$\sqrt[n]{2^n + 1} = \sqrt[n]{129}$ $n = 7$ impar, $7 \geq 3$ 1p

Subiectul 2

Fie $(G, \cdot)$ un grup cu proprietatea că există un endomorfism $f: G \rightarrow G$, astfel încât $f(x^5 \cdot y^6) = x^6 \cdot y^5, \forall x, y \in G$. Arătați că grupul $(G, \cdot)$ este comutativ.

Barem

Deoarece funcția f este endomorfism, obținem $f(a \cdot b) = f(a) \cdot f(b)$, pentru orice $a, b \in G$ ...1 p

Se notează e elementul neutru al legii de compoziție „ $\cdot$ ” pe G

Pentru $x = e$ se obține $f(y^6) = y^5$, pentru orice $y \in G$ 1p

Pentru $y = e$ se obține $f(x^5) = x^6$, pentru orice $x \in G$ 1p

$x^5 = f(x^6) = f(x^5 \cdot x) = f(x^5) \cdot f(x)$, pentru orice $x \in G$ .....1 p

$x^5 = x^6 \cdot f(x)$, pentru orice $x \in G$

Deoarece $(G, \cdot)$ este grup se obține că $f(x) = x^{-1}$, pentru orice $x \in G$ 1p

Cum funcția f este endomorfism se ajunge la $(a \cdot b)^{-1} = a^{-1} \cdot b^{-1}$ pentru orice $a, b \in G$ și

$b^{-1} \cdot a^{-1} = a^{-1} \cdot b^{-1}$ pentru orice $a, b \in G$ 1p

Ceea ce este echivalent cu $a \cdot b = b \cdot a$ pentru orice $a, b \in G$ 1p

Subiectul 3

Fie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ funcție continuă cu proprietatea că $f(x)f(-x) = 1, (\forall) x \in \mathbb{R}$ și

$$I = \int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} \frac{1}{(1 + 2\sin^2 x)(1 + f(x))} dx$$

a) Arătați că

$$I = \int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} \frac{f(x)}{(1 + 2\sin^2 x)(1 + f(x))} dx$$

b) Calculați I.

Barem

a) Cu schimbarea de variabilă ..... (1 p)

$$t = -x$$

Obținem $I = \int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} \frac{1}{(1 + 2\sin^2 t)(1 + f(-t))} dt$

și înlocuind $f(-t) = \frac{1}{f(t)}$ ..... (1 p)

Obținem $I = \int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} \frac{f(t)}{(1 + 2\sin^2 t)(1 + f(t))} dt$ ..... (1p)

b) Atunci $2I = \int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} \frac{1 + f(x)}{(1 + 2\sin^2 x)(1 + f(x))} dx = 2 \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{1}{1 + 2\sin^2 x} dx$ ..... (1p)

Avem că $I = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{1}{\cos^2 x + 3\sin^2 x} dx = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{(\operatorname{tg} x)'}{1 + 3\operatorname{tg}^2 x} dx =$ ..... (2p)

$$\frac{1}{3} \sqrt{3} \operatorname{arctg}(\sqrt{3} \operatorname{tg} x) \Big|_0^{\frac{\pi}{4}} = \frac{\sqrt{3}}{3} \frac{\pi}{3} = \frac{\pi \sqrt{3}}{9}$$
 ..... (1p)

Subiectul 4

Determinați funcția $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ știind că admite o primitivă F astfel încât

$$xf'(x) + F(x) = \frac{x+1}{x(1+xe^x)}, \quad (\forall) x > 0.$$

Barem

Justifică că F este o primitivă a lui f pe $(0, \infty)$ ..... (1 p)

Relația din ipoteză se rescrie

$$(xF'(x))' = \frac{x+1}{x(1+xe^x)}, \quad (\forall) x \in (0, \infty) \quad (*) \quad \dots\dots\dots (1p)$$

$$\int \frac{x+1}{x(1+xe^x)} dx = \int \frac{(x+1)e^x}{xe^x(1+xe^x)} dx$$

$$\frac{1}{xe^x(1+xe^x)} dx = \frac{(1+xe^x) - xe^x}{xe^x(1+xe^x)} = \frac{1}{xe^x} - \frac{1}{1+xe^x} \quad \dots\dots\dots (1p)$$

$$\int \frac{x+1}{x(1+xe^x)} dx = \int \frac{xe^x + e^x}{xe^x} dx - \int \frac{xe^x + e^x}{1+xe^x} dx$$

$$= \int \frac{(xe^x)'}{xe^x} dx - \int \frac{(xe^x + 1)'}{1+xe^x} dx$$

$$= \ln|xe^x| - \ln|1+xe^x| + C = \ln \frac{xe^x}{1+xe^x} + C, \quad x > 0 \quad (**) \quad \dots\dots\dots (2 p)$$

Din (*) și (**) obținem că $xF'(x) - \ln \frac{xe^x}{1+xe^x} = C, \quad (\forall) x > 0$

$$F'(x) = \frac{1}{x} \ln \frac{xe^x}{1+xe^x} + \frac{1}{x} C, \quad (\forall) x > 0 \quad \dots\dots\dots (1p)$$

$$f(x) = F'(x) = \left(\frac{1}{x}\right)' \left(\ln \frac{xe^x}{1+xe^x}\right) + \frac{1}{x} \left(\ln \frac{xe^x}{1+xe^x}\right)' - \frac{1}{x^2} C$$

$$f(x) = -\frac{1}{x^2} \ln \frac{xe^x}{1+xe^x} + \frac{1}{x} \frac{x+1}{x(1+xe^x)} - \frac{1}{x^2} C$$

$$f(x) = -\frac{1}{x^2} \left(\ln \frac{xe^x}{1+xe^x} - \frac{x+1}{1+xe^x} + C \right) \quad \dots\dots\dots (1p)$$